

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 376/2020-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Slavomírom Kučmášom, Plynárska 1, Michalovce, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 44 PNsre 24/2020 z 24. marca 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 44 PNsre 24/2020 z 24. marca 2020 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 44 PNsre 24/2020 z 24. marca 2020 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Žilina **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **675,43 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 25. mája 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 44 PNsre 24/2020 z 24. marca 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej v tomto bode označených práv a napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje, aby jej boli priznané trovy konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka je obchodnou spoločnosťou zapísanou v Registri partnerov verejného sektora (ďalej len „register partnerov“). Oprávnenou osobou sťažovateľky ako partnera verejného sektora je JUDr. Slavomír Kučmáš, advokát, Plynárenská 1, Michalovce, IČO 35 557 192 (ďalej len „oprávnená osoba“). Dňa 28. februára 2020 bolo do elektronickej schránky oprávnenej osoby doručené oznámenie okresného súdu o odmietnutí vykonania zápisu (č. podania RPVS/2020/19325 z 27. februára 2020) oznámením č. k. 3 PRe 432/2020 (ďalej len „oznámenie“). Uvedeným podaním oprávnená osoba navrhovala zapísať zmenu týkajúcu sa partnera verejného sektora do registra partnerov, a to konkrétne zmenu konateľa, pričom k predmetnému návrhu na zápis zmeny priložila verifikačný dokument, ktorý je v takomto prípade povinnou prílohou zápisu zmeny a z ktorého vyplýva zmena konateľa, t. j. zmena riadiacej štruktúry partnera verejného sektora – sťažovateľky. V oznámení okresný súd uviedol, že „... *Oprávnená osoba predložila verifikačný dokument, ktorý bol v časti riadiaca štruktúra zabielený...*“. Zároveň okresný súd poučil sťažovateľku o možnosti podať námietky.

4. Následne oprávnená osoba podala 16. marca 2020 o 16:44:22 h námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu zmeny do registra partnerov (ďalej len „námietky“), čo vyplýva aj z potvrdenia o odoslaní elektronickeho podania zo 16. marca 2020. V námietkach oprávnená osoba uviedla, že „... *zo strany navrhovateľa nedošlo k vybieleniu žiadnej časti predmetného verifikačného dokumentu spoločnosti [REDAKOVANÉ]* Zrejme z technických príčin bola táto zvýraznená časť verifikačného dokumentu zobrazená okresnému súdu ako „vybielená“. Následne bola do elektronickej schránky oprávnenej osoby doručená „*Doručenka k Námietkam proti odmietnutiu vykonania zápisu do registra partnerov verejného sektora*“, z ktorej vyplýva, že námietky boli okresnému súdu úspešne doručené v ten istý deň, ako ich oprávnená osoba odoslala, t. j. 16. marca 2020 o 17:38 h.

5. Dňa 25. marca 2020 bolo do elektronickej schránky oprávnenej osoby doručené uznesenie o zamietnutí námietok proti odmietnutiu vykonania zápisu č. k. 44 PNsre 24/2020 z 24. marca 2020 (uznesenie napadnuté ústavnou sťažnosťou), v ktorom okresný súd uviedol, že „... *po preskúmaní podaných námietok konštatuje, že opravený verifikačný dokument bol k námietkam riadne pripojený. Námietky však boli podané oneskorene. Oznámenie o odmietnutí vykonania zápisu bolo oprávnenej osobe doručené dňa 28.02.2020. Posledný deň 15-dňovej lehoty na podanie námietok tak bolo 16.03.2020. Námietky boli odoslané až dňa 17.03.2020 o 01:45 h. Súd preto námietky zamietol.*“ V poučení okresný súd uviedol, že proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti argumentuje:

(i) v kontexte namietaného porušenia už citovaných práv sťažovateľka zdôrazňuje, že oprávnená osoba podala námietky riadne a včas a nemôže jej ani sťažovateľke byť pripísané na ťarchu, že okresný súd z neznámych dôvodov rozhodol na základe nesprávnej elektronickej doručky,

(ii) okresný súd porušil citované práva sťažovateľky, zdôrazňujúc, že vôbec nerešpektoval ustanovenie § 1 a § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícií

a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol platnosť a aj účinnosť 27. marca 2020,

(iii) ak aj okresný súd v danom prípade rozhodol na základe nesprávnej elektronickej doručenky, i napriek tomu nemal zamietnuť námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu podané 16. marca 2020, resp. podľa okresného súdu 17. marca 2020, pretože, ako vyplýva z už citovaného ustanovenia zákona, lehoty, ktoré uplynuli v čase od 12. marca 2020 do 27. marca 2020, sa navrátia a neskončia sa skôr, ako 30 dní po nadobudnutí účinnosti zákona č. 62/2020 Z. z., t. j. 27. apríla 2020,

(iv) v závere sťažovateľka uviedla: „*Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05). K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom konania netrpí (IV. 63/2019-36).*“

7. Na základe takto koncipovanej argumentácie sťažovateľka vyvodzuje porušenie jej základných práv uvedených v bode 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

III. Postup v konaní

8. Uznesením č. k. III. ÚS 376/2020 z 8. októbra 2020 bola vec prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

9. Podľa § 56 ods. 6 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd doručil ústavnú sťažnosť účastníkom konania na vyjadrenie.

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

10. K ústavnej sťažnosti sa vyjadril okresný súd listom č. 1 Sprs 407/2020 z 9. novembra 2020 v ktorom uviedol, že sťažovateľka podala námietky voči oznámeniu dvakrát. Podľa výpisu elektronickej komunikácie boli prvé námietky vytvorené 16. marca 2020 o 21:12 h. Tieto boli následne zapísané pod sp. zn. 3 PNre 51/2020. Druhé námietky boli vytvorené 17. marca 2020 o 1:45 h a boli zapísané pod sp. zn. 3 PNre 52/2020.

10.1. Vyšší súdny úradník odmietol vyhovieť námietkam vedeným pod sp. zn. 3 PNre 51/2020, pretože sťažovateľka nepripojila k návrhu verifikačnú listinu, resp. ju k návrhu nepripojila správnym spôsobom. Následne boli námietky postúpené na rozhodnutie k sudcovi zapísané pod sp. zn. 44 PNsre 25/2020. Sudca námietky zamietol (uznesenie z 24. marca 2020).

10.2. Aj námietkam vedeným pod sp. zn. 3 PNre 52/2020 odmietol vyšší súdny úradník vyhovieť, a to z dôvodu ich podania po zákonom ustanovenej lehote. Sudca námietky vedené pod sp. zn. 44 PNsre 24/2020 zamietol (uznesenie z 24. marca 2020, ktoré je napadnuté ústavnou sťažnosťou).

10.3. Okresný súd uvádza, že registrácia prebieha výlučne elektronicky, a preto pri posudzovaní včasnosti podaných námietok vychádzal z údajov v registračnej aplikácii. V elektronickej komunikácii sa uvádza dátum a čas vytvorenia podania 17. marca 2020 o 01:45 h. Aplikácia od počiatku teda vykazovala námietku ako námietku prijatú po lehote, z uvedeného dôvodu okresný súd podané námietky zamietol.

10.4. Okresný súd následne zdôraznil, že napadnuté uznesenie je rozhodnutím o v poradí druhých námietkach sťažovateľky proti tomu istému rozhodnutiu okresného súdu. Podľa obsahu námietok nešlo o doplnenie už skôr podaných námietok. Pretože sa primerane aplikuje § 288 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa ktorého: *„ak sa námietky podávajú v elektronickej podobe, prílohy dokladané v elektronickej podobe musia byť podané spolu s námietkami, inak na ne registrový súd neprihliadne. Procesný postup oprávnenej osoby, ktorá podala dve námietky, súd nepovažuje za správny. Podotýka, že aplikácia umožňuje o podaných námietkach rozhodnúť iba tak, že týmto súd námietkam buď vyhovie alebo ich zamietne, prípadne vec skončí inak.“*

10.5. K námietkam sťažovateľky k zákonu č. 62/2020 Z. z. lehoty, ktoré uplynuli v čase od 12. marca 2020 do 27. marca 2020, sa nevrátia a neskončia skôr ako 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, t. j. 27. apríla 2020. Okresný súd sa s touto argumentáciou nestotožňuje a uvádza, že lehota na podanie námietok uplynula 16. marca 2020. Lehota teda uplynula ešte pred nadobudnutím účinnosti predmetného zákona (27. marca 2020). Predmetný zákon upravuje plynutie procesných lehôt v § 2 ods. 1 a odkazuje iba na § 1 písm. a), pričom tieto od účinnosti zákona do 30. apríla 2020 neplynú. Neodkazuje už na § 1 písm. b) tak, ako to uvádza sťažovateľka, pričom lehoty, ktoré uplynuli po 12. marci 2020 odo dňa účinnosti zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti zákona.

11. V závere okresný súd uviedol, že považuje postup okresného súdu v konaní sp. zn. 44 PNsre 25/2020 za správny, zákonne súladný, ktorým nedošlo k namietaným zásahom do práv sťažovateľky a vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

III.2. Replika sťažovateľky:

12. Ústavný súd zaslal vyjadrenie okresného súdu k replike sťažovateľke. Sťažovateľka v podaní doručenom ústavnému súdu 7. decembra 2020 uviedla, že zotrváva na podaní ústavnej sťažnosti a s tvrdeniami okresného súdu nesúhlasí a považuje ich za zavádzajúce, účelové a ničím nepodložené.

13. Okresný súd zamietol námietky sťažovateľky z dôvodu neznámej doručenký zo 17. marca 2020 o 01:45 h, pričom opakovane sťažovateľka uvádza, že námietky podala riadne a včas v posledný deň lehoty (16. marca 2020 o 16:44:22 h). Uvedenú skutočnosť preukazuje doručená potvrdenka o odoslaní elektronickeho podania zo 16. marca 2020, ako aj doručienka okresného súdu zo 16. marca 2020. Čo sa týka elektronickej aplikácie, je nepochybné, že predmetná aplikácia automaticky vytvára a zasiela do elektronickej schránky oprávnenej osoby – potvrdenie o vytvorení podania. Sťažovateľka ozrejmila, že dôvod podania námietok voči odmietnutiu vykonania zápisu dvakrát spočíval v tom, že 16. marca 2020 o 12:59:12 h a 16. marca o 16:44:19 h došlo k technickej chybe na webovom portáli Registra partnerov verejného sektora, ktorý neumožňoval v čase odoslania prvých námietok podpisovanie príloh podania. Následne sťažovateľka

kontaktovala informačné oddelenie okresného súdu, ktorej bolo potvrdené, že portál vykazuje dočasné technické chyby a je potrebné podať námietky znovu. Z uvedeného dôvodu sťažovateľka požiadala okresný súd, aby na prvé námietky neprihliadal, ale aby prihliadol na tie, v ktorých bolo možné riadne podpísať prílohy k podaným námietkam 16. marca 2020 o 16:44:19 h.

14. Námietky boli z objektívnych príčin podané dvakrát. Na strane sťažovateľky však nedošlo k žiadnej chybe alebo, naopak, na strane okresného súdu, s čím sa mal v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vysporiadať.

15. V závere sťažovateľka vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

16. Ústavný súd za podstatu tejto ústavnej sťažnosti považoval namietané porušenie sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ktoré sťažovateľka vzhladla v nesprávnom právnom posúdení zamietnutia podaných námietok proti odmietnutiu vykonania zápisu zmeny do registra partnerov, ktoré okresný súd vyhodnotil ako podané oneskorene.

17. Podľa § 16 ods. 5 zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na konanie o námietkach primerane použijú ustanovenia Civilného mimosporového poriadku.

18. Podľa § 282 ods. 1 CMP ak registrový súd v konaní o zápise údajov do obchodného registra odmietne vykonať zápis, môže navrhovateľ podať námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu.

19. Podľa § 282 ods. 2 CMP v námietkach môže navrhovateľ odstrániť nedostatky, najmä doplniť chýbajúce údaje alebo opraviť nesprávne údaje, pre ktoré bolo vykonanie zápisu odmietnuté.

20. Zo spisového materiálu bolo ústavnému súdu preukázané, že nemožno prisvedčiť existencii relevantného dôvodu na zastavenie konania s konštatovaním, že sťažovateľkine námietky boli doručené okresnému súdu po zákonom ustanovenej lehote. Oznámenie o odmietnutí vykonania zápisu bolo sťažovateľke doručené 28. februára 2020, teda posledný deň 15-dňovej zákonnej lehoty pripadol na 16. marec 2020.

21. K odôvodneniu napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd konštatuje, že jeho závery nepovažuje za ústavne udržateľné, pretože vykazujú znaky arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti. Samotné odôvodnenie napadnutého uznesenia síce dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa okresný súd spravoval pri rozhodovaní o zamietnutí námietok sťažovateľky proti odmietnutiu vykonania zápisu do registra partnerov, avšak postupoval nezákonne vzhladom na to, že sťažovateľka v konaní dostatočným spôsobom preukázala včasnosť podaných námietok a splnenie zákonnej lehoty, teda 16. marca 2020 (potvrdenka o vytvorení a doručení okresnému súdu cez elektronický portál). Okresný súd dostatočným spôsobom nepreskúmal včasnosť podania námietok tak, aby mohol presvedčivo vyvodiť záver o oneskorene podaných námietkach.

22. Ústavný súd len dodáva, že pri elektronických webových registráciách sa žiada vyššia miera dôslednosti pri vyhodnocovaní záverov, najmä pri častých a neovplyviteľných technických poruchách (technický výpadok siete, nefunkčnosť portálu a pod.). S poukazom na už uvedené je rozhodnutie okresného súdu z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné.

23. Kontrolou zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie dotknutých ustanovení právneho poriadku okresným súdom so sťažovateľkou označenými ustanoveniami ústavy a dohovoru dospel ústavný súd k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto rozhodnutia). Vo vzťahu k čl. 6 dohovoru ale ústavný súd jeho porušenie nekonštatoval, pretože napadnuté rozhodnutie nebolo možné považovať za rozhodnutie riešiace sporné otázky pred nezávislým súdom.

24. Návrh na vykonanie zápisu zmien do registra partnerov nebol zrealizovaný, pretože okresný súd zamietol námietky sťažovateľky voči oznámeniu o odmietnutí vykonania zápisu. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľky na zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu a vrátenie veci okresnému súdu dospel preto k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (bod 2 výroku tohto rozhodnutia). Okresný súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

V. Trovy konania

25. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti požiadala ústavný súd o priznanie náhrady trov konania.

26. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

27. Výšku trov určil ústavný súd v zmysle § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde podľa § 11 ods. 3, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov ako odmenu za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a replika) po 177 eur, spolu 531 eur, trikrát režijný paušál po 10,62 eur, spolu 31,86 eur, a daň z pridanej hodnoty vo výške 112,57 eur zo základu 562,86 eur, teda spolu 675,43 eur (bod 3 výroku tohto rozhodnutia), keďže advokát sťažovateľky preukázal, že je platiteľom dane z pridanej hodnoty.

28. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu